

mgr Anna Gniezińska

Katowice, 16.09.2022 r.

Wydział Wychowania Fizycznego
Katedra Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Szanowny Pan
prof. dr hab. Zbigniew Dziubiński
Katedra Nauk Humanistycznych
i Społecznych
Akademia Wychowania Fizycznego Józefa
Piłsudskiego w Warszawie

Odpowiedź na recenzję rozprawy doktorskiej

Szanowny Panie Profesorze, chciałabym serdecznie podziękować Panu za dokonanie recenzji mojej rozprawy doktorskiej, zasugerowanie cennych opinii i wskazówek, zwrócenie uwagi na kwestie, które zostały w niej pominięte oraz za wystawienie ostatecznie pozytywnej oceny mojej rozprawy doktorskiej. Pragnę zapewnić, że z uwagami Pana Profesora zapoznałam się kilkakrotnie, wnikliwie analizując każde zdanie oraz szukając stosownych wyjaśnień. Ponadto ponownie sprawdziłam dysertację pod kątem wskazanych nieścisłości. Dziękuję także za słowa pochwały. Odniosę się jednak głównie do tych krytycznych uwag, ponieważ są one wskazówką dla moich przyszłych publikacji oraz badań naukowych.

Zgadzam się z uwagą Pana Profesora, iż umieszczenie obszernego streszczenia w języku polskim i angielskim przed spisem treści jest błędem i moim przeoczeniem. Przygotowując publikację do druku na pewno uwzględnię cenne spostrzeżenie.

Zgadzam się również z uwagą Pana Profesora, że część przeglądowo-teoretyczna jest dość skromna zarówno objętościowo, jak i merytorycznie, skupiłam się jednak głównie na teorii samo-determinacji. Wprowadzenie wspomnianych zmian dotyczących szerszego opisu motywacji, aktywności fizycznej, wychowania fizycznego, postaw i ujęcie ich w osobnych rozdziałach pozwoli na bardziej szczegółowe wyjaśnianie treści zawartych w pracy, tym samym czyniąc ją bardziej ciekawą.

Odnosząc się do kwestii związanej z konstrukcją pracy, pozwolę sobie ustosunkować się do tej uwagi, wskazując że wybrany przeze mnie sposób konstrukcji pracy w takiej formie uznałam za najbardziej czytelny, ponadto zastosowany układ pracy występuje na Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, ale także na innych uczelniach. Dyskusja posiada w pracy status rozdziału, gdyż jest uznawana przez wielu naukowców jako najważniejszy rozdział w pracy i dlatego chciałam ją podkreślić.

Zgadzam się z uwagą Pana Profesora dotyczącą powierzchownego potraktowania pojęcia motywacji oraz braku teorii wyjaśniających zmiany w społeczeństwie polskim w zakresie postaw i zachowań w dziedzinie sportu i rekreacji, zostało to całkowicie pominięte, a warte omówienia.

Dziękuję również za zwrócenie uwagi dotyczącej typologizacji determinantów aktywności fizycznej, wykształcenia, dochodów/statusu społeczno-ekonomicznego i stanu cywilnego, powinny znaleźć się w grupie determinantów społecznych, jednakże opieram się w tym względzie na typologizacji powszechnie stosowanej w literaturze światowej, w której za determinanty społeczne uznaje się te mechanizmy, za pośrednictwem których otoczenie społeczne oddziałuje na zachowania osoby, np. różne formy wsparcia społecznego.

Ponadto w pracy wystąpiła pewna niespójność tematu pracy z celem głównym jak słusznie Pan Profesor zauważył. Z tytułu pracy faktycznie wynika, że celem głównym jest poznanie motywacji młodzieży do aktywności fizycznej (przy wykorzystaniu perspektywy teorii samo-determinacji), natomiast w założeniach metodologicznych badań własnych celem głównym pracy jest określenie związku między konstruktami teorii samo-determinacji, a postawami wobec wychowania fizycznego, postawami wobec aktywności fizycznej w czasie wolnym, a aktywnością fizyczną młodzieży licealnej w czasie wolnym.

Zgadzam się z uwagą Pana Profesora, dotyczącą takiej samej liczby hipotez co pytań badawczych. Sformułowano 5 pytań badawczych, a tylko 3 hipotezy. W pełni szanując tę trafną uwagę, pozwolę sobie jednak usprawiedliwić ów, przyznaję, iż dyskusyjny zabieg z mojej strony. Wysłałam bowiem z założenia, że kwestia stawiania hipotez nie jest jednoznacznie traktowana w metodologii. O ile bez wątpienia ich formułowanie jest uznawane za jeden z etapów procedury badawczej, to jednak nie jest to krok niezbędny, a wręcz w niektórych rodzaju badaniach, np. jakościowych, jak twierdzi Mieczysław Łobocki – „niepożądany” („Metody i techniki badań pedagogicznych”, 2003, s. 26). Podobnie uważa prof. Stanisław Juszczak, zdaniem którego w badaniach eksploracyjnych „nie formułuje się zwykle hipotez” (Metodologia badań empirycznych w naukach społecznych, 2001, s. 61). Dlatego w takim razie postawiłam hipotezy, choć nie w liczbie korespondującej z liczbą

pytań badawczych, co zwykle ma miejsce? Hipotezy postawione w pracy korespondują z tymi pytaniami, które odnoszą się do założeń teorii, na podłożu której opierałam moje badania. Zasadność takiego zabiegu potwierdzają np. takie opinie, jak wyrażona przez Krzysztofa Konarzewskiego w pracy „Jak uprawiać badania oświatowe: Metodologia praktyczna”: „Hipoteza to nie jest domysł lub przypuszczenie badacza, lecz wniosek logiczny z teorii, który odnosi się do dającego się zaobserwować stanu rzeczy.” Jednocześnie, dodaje, że „Gdy nie ma teorii, nie ma i hipotezy. Rolą zaś hipotezy nie jest bynajmniej ukierunkowanie procesu myślenia, lecz umożliwienie weryfikacji teorii.” Dwie brakujące hipotezy, to te, które odnosiły się do pytań, nie miały bezpośrednio umocowania w teorii, a na dodatek miały charakter diagnostyczny. Stąd właśnie ów dysonans między liczbą pytań i hipotez, który zauważył Pan Profesor.

W bibliografii brakuje kilku klasycznych prac socjologicznych i psychologicznych poświęconych motywacji jak słusznie Pan Profesor zauważył, takich autorów jak: Mika, Reykowski, Mądrycki, Strelau, Tomaszewski, Doliński, Maslow, Hull, Lewin, Heider, czy Festinger.

Występujące w pracy błędy językowo-stylistyczne i literówki, na które zwrócił Pan Profesor uwagę, zostaną przeze mnie poprawione w razie ewentualnego przygotowania publikacji do druku. Dziękuję za ich wskazanie.

Podsumowując, chciałabym ponownie podziękować Panu Profesorowi za recenzję mojej rozprawy. Dziękuję za wszelkie uwagi krytyczne oraz cenne wskazówki. Dziękuję za docenienie pracy, zasadności wyboru tematu, przeprowadzonych badań oraz uznania analiz. Jestem pewna, że wskazane przez Pana Profesora opinie pomogą mi w dalszym procesie rozwoju naukowego za co serdecznie dziękuję.